

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego

Szkoła Podstawowa nr 27 im. Stefana Czarnieckiego

w Poznaniu

Akty prawne

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. 1997, nr78 poz 483)
- Ustawa- Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r.,-Tekst jednolity, Dz. U. z 2018 r. poz. 996
- Art. 1. System oświaty zapewnia w szczególności:
 - 17) dostosowywanie kierunków i treści kształcenia do wymogów rynku pracy;
 - 18) kształtowanie u uczniów postaw przedsiębiorczości i kreatywności sprzyjających aktywnemu uczestnictwu w życiu gospodarczym, w tym poprzez stosowanie w procesie kształcenia innowacyjnych rozwiązań programowych, organizacyjnych lub metodycznych;
 - 19) przygotowywanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia;
 - 20) warunki do rozwoju zainteresowań i uzdolnień uczniów przez organizowanie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych oraz kształtowanie aktywności społecznej i umiejętności spędzania czasu wolnego;
- Art. 98. 1. Statut szkoły zawiera w szczególności:
 - 16) organizację wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. w *sprawie doradztwa zawodowego* (Dz. U. z 2018 r. poz.1675).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowych planów nauczania z dnia 28 marca 2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 703.)

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2017 r., poz. 1591)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej - Dz.U. 2017 poz. 356
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół, Dz. U. 2017, poz.703
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli - Dz. U. 2017, poz. 649
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2018 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych – Dz.U. 2018, poz. 1601

Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego w szkole obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru dalszej drogi kształcenia i wyboru zawodu.

Główny cel realizacji orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego w szkole podstawowej

Celem orientacji zawodowej w klasach I–III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i pro aktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i pro aktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

Działania związane z doradztwem zawodowym i ich adresaci

Działania związane z doradztwem zawodowym w szkole podstawowej są kierowane do trzech grup adresatów:

- uczniów,
- rodziców,
- nauczycieli,

Działania kierowane do uczniów:

- prowadzenie zajęć grupowych związanych tematycznie z obszarami: poznawanie własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy; rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych;
- aranżowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów np. poprzez udział w konkursach, przygotowywanie określonych zadań na zajęcia przedmiotowe, udział w organizowaniu uroczystości i imprez szkolnych;
- prowadzenie kół zainteresowań;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
- stwarzanie okazji do udziału w wydarzeniach takich jak np. targi edukacyjne;
- informowanie o ofercie kształcenia w szkołach programowo wyższych;
- umożliwienie udziału w spotkaniach z absolwentami szkoły (prezentacje ścieżek rozwoju edukacyjno-zawodowego);
- organizowanie spotkań z przedstawicielami zawodów;
- organizowanie wycieczek zawodoznawczych;
- umożliwienie dostępu do informacji edukacyjno-zawodowej poprzez strony internetowe szkoły, tablice informacyjne;
- organizowanie imprez o charakterze zawodoznawczym, np. konkursy;
- udostępnianie materiałów multimedialnych (np. gier edukacyjnych, filmów i innych e-zasobów) ułatwiających samopoznanie, podejmowanie decyzji edukacyjnych i zawodowych;
- prowadzenie projektów edukacyjnych tematycznie powiązanych z orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym.

Działania kierowane do rodziców:

- organizowanie spotkań informacyjnych z doradcą zawodowym w szkole;
- informowanie o targach edukacyjnych;
- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych (między innymi poprzez, stronę WWW szkoły, tablice informacyjne;

Działania kierowane do nauczycieli:

- pomoc w opracowaniu scenariuszy zajęć realizowanych podczas godzin wychowawczych.

Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym

W szkole podstawowej w realizację działań związanych z doradztwem zawodowym zaangażowani są wszyscy członkowie rady pedagogicznej: dyrektor, nauczyciele wychowawcy, nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej), nauczyciel wychowawca w świetlicy szkolnej, nauczyciel-bibliotekarz, specjaliści (m.in. pedagog, psycholog,).

Koordynatorem działań związanych z doradztwem zawodowym na rok szkolny 2022/2023 jest pani mgr Justyna Jasierska-Frączek
Koordynator współpracuje z liderami, którymi są przewodniczący zespołu wychowawców klas III, VI i VIII.

Osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań:

Dyrektor:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
 - współpracuje z koordynatorem doradztwa zawodowego w celu realizacji WSDZ;
 - wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
 - zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
-
- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

Doradca zawodowy:

- określa mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- pomaga uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- prowadzi zajęcia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego oraz zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- wspiera nauczycieli, wychowawców, specjalistów i rodziców w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów, na działania związane z doradztwem zawodowym;

- planuje, koordynuje, monitoruje i prowadzi ewaluację oraz promuje działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez szkołę we współpracy z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami;
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia;
- organizuje współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym szkoły podnoszącą efektywność prowadzonych działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z dyrektorem szkoły, realizując zadania związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym;
- wspólnie z zespołem przygotowuje projekt WSDZ;
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia zasoby związane z orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym;
współpracuje ze specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznych, instytucjami działającymi na rynku pracy i partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego w celu realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego.

Wychowawcy:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- realizują tematy związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej):

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;

- przygotowują uczniów do udziału w konkursach np. zawodoznawczych;
- prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Specjaliści:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- włączają treści z zakresu orientacji zawodowej i zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów;
- współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty);
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Formy, metody i techniki pracy doradczej adresowane do uczniów:

- Badanie (diagnoza) zapotrzebowania na działania doradcze prowadzone w szkole (wywiad, kwestionariusz ankiety).
- Zajęcia warsztatowe (grupowe) służące rozbudzeniu świadomości konieczności planowania własnego rozwoju i kariery zawodowej, umożliwiające poznanie siebie i swoich predyspozycji zawodowych.
- Warsztaty doskonalące umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i współdziałania w grupie, radzenie sobie ze stresem.
- Udostępnianie informacji o zawodach, szkołach.
- Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów.
- Prowadzenie kółek zainteresowań dla uczniów.
- Udzielanie indywidualnych porad uczniom.
- Organizowanie wycieczek.

Metody w poradnictwie grupowym:

- Aktywizujące problemowe – burza mózgów, dyskusja.
- Metoda dramy – inscenizacje i odgrywanie ról.
- Metody testowe (kwestionariusze, ankiety, testy).
- Metody audiowizualne – filmy edukacyjne, zasoby Internetu i programy multimedialne, prezentacje multimedialne.
- Treningi umiejętności społecznych, mini wykłady, pogadanki.

Techniki- plastyczne, wzmacniające myślenie krytyczne oraz strategiczne (np. analizę SWOT), kwestionariusze, wywiady, gry i zabawy.

Korzyści wynikające z wdrożenia WSDZ :

- Kształtowanie aktywności zawodowej uczniów
- Dostęp do informacji zawodowej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców.
- Świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe.

Instytucje współpracujące ze szkołą:

- Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna
- Szkoły Ponadpodstawowe
- Pracodawcy
- CDZdM
- Mapa Karier

Ewaluacja

Ewaluacja jest niezbędna, aby działania doradcze na terenie szkoły były zgodne z oczekiwaniami i potrzebami uczniów i ich rodziców.

Formy ewaluacji – rozmowy z uczniami, rodzicami, nauczycielami.

Literatura I-III

Bartosz B., Poradnik metodyczny dla nauczycieli, pedagogów i doradców zawodowych; http://static.scholaris.pl/main-file/105/017/rozpoznawanie_predyspozycji_66991.pdf

Czapla B., Matyszewska B., Ptasznik E., Skoryna M., Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas I-III szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017

Dołęga-Herzog H., Rosalska M., Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu, KOWEZiU, Warszawa 2014; <http://euroguidance.pl/ksiazki/>

Forma B., Przepióra A., Poznajemy zawody. Części 1,2,3, Wydawnictwo Blżej Przedszkola, Kraków 2016

Maćkowiak A., Kim zostanę, gdy dorosnę? Piosenki o zawodach, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2016
Maćkowiak A., Zgadnij kto to, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2011
Strzezińska-Więckowiak D., Kim zostanę? Wierszyki o zawodach, SBM, Warszawa 2014.

Literatura IV-VI

Bartosz B., Poradnik metodyczny dla nauczycieli, pedagogów i doradców zawodowych; http://static.scholaris.pl/main-file/105/017/rozpoznawanie_predyspozycji_66991.pdf
Brzezińska-Lauk J., Kruk-Krymula E., Nikorowska K., Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas IV-VI – szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017 <https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>
Wybieram zawód – pakiet edukacyjny dla klas 4-6 szkoły podstawowej <http://www.scholaris.pl/zasob/103923>
Dołęga-Herzog H., Rosalska M., Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu, KOWEziU, Warszawa 2014; <http://euroguidance.pl/ksiazki/>
Greiner I., Kania I., Kudanowska E., Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Materiały metodyczno-dydaktyczne do planowania kariery zawodowej uczniów, KOWEziU, Warszawa 2006
Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Metody pracy z grupą w poradnictwie zawodowym, KOWEziU, Warszawa 2004

Literatura dla ucznia VII-VIII

Cottrell S., Podręcznik umiejętności studiowania, Zysk i S-ka Wydawnictwo, Poznań 2007
Covey S., 7 nawyków skutecznego nastolatka, Rebis, Poznań 2011
Górczyński M., Obidniak D., Pfeiffer A., Suliga M., Informator o zawodach szkolnictwa zawodowego, KOWEziU, Warszawa 2017
Zawadka M., Chcę być kimś. Cz. 1,2,3, Wydawnictwo Mind&dream 2016

Literatura dla wychowawcy, nauczyciela, doradcy

Bartosz B., Poradnik metodyczny dla nauczycieli, pedagogów i doradców zawodowych; http://static.scholaris.pl/main-file/105/017/rozpoznawanie_predyspozycji_66991.pdf

Chirkowska-Smolak T., Hauziński A., Łaciak M., Drogi kariery. Jak wspomagać rozwój zawodowy dzieci i młodzieży, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2011

Dołęga-Herzog H., Rosalska M., Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu, KOWEziU, Warszawa 2014;
<http://euroguidance.pl/ksiazki/>

Dziurkowska A. i in., Przykładowy program doradztwa zawodowego dla klas VII-VIII szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017
(<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>)

Gardner H., Inteligencje wielorakie, MT Biznes, Warszawa 2009

Gladwell M., Poza schematem. Sekrety ludzi sukcesu, Wydawnictwo ZNAK, Kraków 2008

Greiner I., Kania I., Kudanowska E., Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Materiały metodyczno-dydaktyczne do planowania kariery zawodowej uczniów, KOWEziU, Warszawa 2006

Górczyński M., Obidniak D., Pfeiffer A., Suliga M., Informator o zawodach szkolnictwa zawodowego, KOWEziU, Warszawa 2017

Gut R., Piegowska M., Wójcik B., Zarządzanie sobą. Książka o działaniu, myśleniu i odczuwaniu, Difin, Warszawa 2008

Rosalska M., Warsztat diagnostyczny doradcy zawodowego, KOWEziU, Warszawa 2012

Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Metody pracy z grupą w poradnictwie zawodowym, KOWEziU, Warszawa 2004

Santorski J., Konel M., Le Guern B., Prymusom dziękujemy. Nowe spojrzenie na życie i karierę, Jacek Santorski & Co Agencja Wydawnicza, Warszawa 2007

Harmonogram działań WSDZ kl. I - III

Działania	Termin	Metody i formy	Osoby odpowiedzialne
Spotkanie z policjantem	Październik	pogadanka	wychowawcy
Lubię to! Każdy ma swoje zainteresowania	październik	Zabawa grupowa, rozmowa, wypowiedzi z elementami prezentacji	wychowawcy
Jak zmieścić dzień w słoiku?	listopad	Opowiadanie, zabawa dydaktyczna, pantomima, kalambury	Doradca zawodowy, n-le świetlicy
Słodka matematyka	grudzień	rozmowa kierowana, praca w grupach, zabawa tematyczna, ekspresja plastyczna i ruchowa, zabawa naśladowcza.	wychowawcy
Gala talentów- jesteście mistrzami	styczeń	Autoprezentacja, rozmowa, wywiad	Doradca zawodowy, n-le świetlicy
Reporterskim okiem- wywiad z pracownikami szkoły	Luty, marzeń	Wywiad, rozmowa kierowana, giełda pomysłów	nauczyciel języka polskiego
Po co się uczyć?	kwiecień	Burza mózgów, mapa myśli, zabawa ruchowa	Pedagog
Dzisiejszy Jaś – kim będzie jako Jan	maj	Rozmowa kierowana, pantomima, zabawa ruchowa	wychowawcy

Moja mama wszystko potrafi	maj	Rozmowa kierowana, ekspresja plastyczna	wychowawcy
Spotkania z przedstawicielami zawodów	W ciągu roku szkolnego	Wywiady, rozmowa kierowana	Wychowawcy, doradca zawodowy
Wycieczki zawodoznawcze	W ciągu roku szkolnego	wycieczki	Wychowawcy, doradca zawodowy
Wolontariat	W ciągu roku szkolnego	Praca w grupie,	Krzysztof Kaźmierczak

Harmonogram może ulec modyfikacji biorąc pod uwagę zapotrzebowania uczniów

Harmonogram działań WSDZ kl. IV-VI

Działania	Termin	Metody i formy	Osoby odpowiedzialne
Diagnoza - zapotrzebowania na działania doradcze	Wrzesień Październik	ankieta	doradca zawodowy, wychowawcy
Rozpoznanie zainteresowań uczniów Ja to znaczy kto?	październik/ listopad	Rozmowa, wypowiedzi z elementami prezentacji, praca plastyczna	wychowawcy
Dzień kreatywnych pasjonatów	listopad	metoda projektu; praca w grupach; bank pomysłów; plakat (mapa myśli).	wychowawcy
Nie tylko czas leczy rany – grupa zawodów medycznych.	grudzień	ćwiczenie w parach; ćwiczenie grupowe; rozmowa kierowana	wychowawcy

Spotkania z przedstawicielami zawodów (rodzice)	styczeń	rozmowa, wywiad	Doradca zawodowy, wychowawcy
Zawodowy idol	Luty, marzeń	zabawa dydaktyczna; rozmowa kierowana; gra dydaktyczna; dyskusja grupowa	nauczyciele przedmiotów
Jak się uczyć?	I semestr	warsztaty	Pedagog
Wyjścia do pobliskich firm i zakładów pracy	W ciągu roku szkolnego	wycieczki	wychowawcy, n-le, doradca zawodowy
Spotkanie z absolwentami szkoły	kwiecień, maj	pogadanka	wychowawcy, doradca zawodowy
Konkurs – Moje pasje i zainteresowania	W ciągu roku szkolnego	Prezentacje, prace plastyczne	Pedagog, doradca zawodowy
Wolontariat	W ciągu roku szkolnego	Praca w grupie,	Krzysztof Kaźmierczak

Harmonogram może ulec modyfikacji biorąc pod uwagę zapotrzebowania uczniów

Harmonogram działań WSDZ klasy VII, VIII

Działania	Termin	Metody i formy	Osoby odpowiedzialne
Diagnoza- zapotrzebowanie na działania doradcze	Wrzesień/październik	ankieta	Doradca zawodowy
Wycieczki zawodoznawcze	W ciągu roku szkolnego	wycieczka	Doradca zawodowy, wychowawcy
Wycieczki zawodoznawcze w ramach projektu Laboratorium- Mój profil	W ciągu roku szkolnego	wycieczka	Doradca zawodowy, wychowawcy
Spotkania z przedstawicielami zawodów (rodzice i zaproszeni goście)	W ciągu roku szkolnego	Rozmowa, wywiad	Doradca zawodowy, wychowawcy
Spotkanie z rodzicami (przedstawienie Programu WSDZ, systemu edukacji szkolnictwa ponadpodstawowego)	Listopad	Spotkanie, prezentacja multimedialna	Doradca zawodowy, pedagog, psycholog
Spotkania z absolwentami szkoły	Marzec/ Kwiecień	Rozmowa	Doradca zawodowy, wychowawcy
Realizacja zajęć dydaktycznych z doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII (po10h)	I semestr kl. 7, II semestr kl. 8	Praca w grupach, filmy, prezentacje multimedialne, ankiety, testy, gry	Doradca zawodowy
Targi Edukacyjne	marzec/kwiecien	Wyjście klasowe/wyjścia indywidualne	Wychowawcy rodzice

Noc Zawodowców	październik	Wyjście indywidualne	rodzice
Arena Zawodów	II semestr	Wyjścia klasowe	wychowawcy

Harmonogram może ulec modyfikacji biorąc pod uwagę zapotrzebowania uczniów.